

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

สถานการณ์เหตุการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยนับตั้งแต่ปีพ.ศ.2549 เป็นต้นมา ประกอบกับวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ของสหรัฐอเมริกาในปีพ.ศ. 2550 ที่เกิดจากความผิดพลาดของสหรัฐอเมริกาในการจัดการสินเชื่อสังหาริมทรัพย์และกำกับดูแลกลุ่มธนาคารเพื่อการลงทุน (Investment banker) อย่างไม่รัดกุม จนเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องและลุกลามคุกคามความมั่นคงของสถาบันการเงิน และส่งผลถึงเศรษฐกิจทั่วโลก

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ตั้งเป้าหมายรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ปี 2553 ไว้ 14 ล้าน ซึ่งเป็นจำนวนเดียวกันกับเป้าหมายในปี 2550 ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าไม่สามารถคาดการณ์จำนวนได้มากขึ้น เพราะปัจจัยลบที่เกิดขึ้น ตลาดสำคัญ อย่างเช่น จีน ญี่ปุ่น ฮองกง และ เกาหลี มีจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างเห็นได้ชัด เพราะกลุ่มนักท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่อ่อนไหวต่อสถานการณ์การเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศที่มาเที่ยวประเทศไทยเป็นอันดับสองรองจากประเทศมาเลเซีย (สถิติการท่องเที่ยว, 2548) เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในไทยและเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างชาตินักกลับมาเที่ยวไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาการกีฬาของประเทศไทย ไปสู่นานาชาติและระดับโลก ผลักดันประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางกีฬาระดับอาเซียน (Sports Hub of ASEAN) ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาชาติ ปี 2553-2559 ในกรอบวงเงินกว่า 19,133.920 ล้านบาท เพื่อนำมาสร้างสนามกีฬาจังหวัด อำเภอ ตำบล เสนอตัวเป็นเจ้าภาพฟุตบอลโลก โอลิมปิกเกมส์ เสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดแข่งขันกีฬาและเจ้าภาพจัดประชุมองค์กรกีฬานานาชาติต่างๆ โดยจะดำเนินการในลักษณะการกีฬาช่วยท่องเที่ยว การท่องเที่ยวช่วยกีฬารูปแบบต่างๆ เพราะทั้งสองงานสามารถสนับสนุนซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งงบประมาณด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดงานและกิจกรรมกีฬาในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคมซึ่งเป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวน้อย จะทำให้การกีฬาช่วยการท่องเที่ยว ไม่ให้ตกต่ำช่วงเวลานี้ และจะเป็นฤดูกาลท่องเที่ยวแบบที่มีนักท่องเที่ยวมาเป็นจำนวนมากต่อไป ซึ่งจะก่อให้เกิดจำนวนนักท่องเที่ยวในรูปแบบนักกีฬา และรายได้การท่องเที่ยวจากการจัดกิจกรรมกีฬาในช่วงดังกล่าวอย่างมากมาย

การเสนอตัวเป็นเจ้าของกีฬาของประเทศไทยเห็นได้บ่อยขึ้น เช่น การแข่งขันกอล์ฟรายการต่างๆ เมื่อต้นปี 2553 ที่ผ่านมามีการแข่งขันกอล์ฟรายการรอยัลโทรฟี่ซึ่งมีผู้ชมชาวญี่ปุ่นเข้าชมเป็นจำนวนมาก ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีผู้เล่นกอล์ฟเป็นจำนวนมากดูได้จากสถิติการสร้างสนามกอล์ฟในปี 2533 มีจำนวนสนามกอล์ฟทั้งสิ้น 1,700 แห่ง ซึ่งเป็นผลจากการตรากฎหมาย Resort Region Provision Law หรือเรียกย่อๆ ว่า Resort Law ในปี ค.ศ.1987 ของนายกรัฐมนตรียาซูฮิโร นากาโซเนะ (Yasuhiro Nakasone) กฎหมายสถานตากอากาศ (Resort Law) มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมการสร้างสถานพักผ่อนสุขภาพ (Health Resort) ทั่วประเทศ ญี่ปุ่นปัจจุบันมีประชากรญี่ปุ่นที่เล่นกอล์ฟมากกว่า 10 ล้านคน เมื่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นขยายไปสู่ทุกมุมโลก ญี่ปุ่นก็นำทุนส่วนหนึ่งไปเกื้อหนุนสนามกอล์ฟในประเทศเหล่านั้น ภาพคนญี่ปุ่นเดินทางไปตีกอล์ฟในประเทศต่างๆรวมถึงประเทศไทยในวันสุดสัปดาห์ปรากฏอย่างแพร่หลาย แม้จะต้องเสียค่าเดินทางและค่าโรงแรม แต่เมื่อรวมกันแล้วยังถูกกว่าการเล่นกอล์ฟภายในประเทศญี่ปุ่น นักท่องเที่ยวญี่ปุ่นจำนวนมากเริ่มขับเคลื่อนสู่ประเทศขอบสมุทรแปซิฟิก ด้วยพลังขับเคลื่อนของเศรษฐกิจ จุดประสงค์ของการเดินทางนอกจากเพื่อเล่นกอล์ฟแล้ว ยังเป็นไปเพื่อพักผ่อนหย่อนใจตากอากาศ และฟื้นฟูสุขภาพ (<http://www.iswinggolfschool.com/>)

นอกจากนี้กระแสนิยมในตัวของนักกอล์ฟรุ่นใหม่อายุน้อยของญี่ปุ่นทั้งนักกอล์ฟหญิง เช่น อัย มิยาซาโตะ ซึ่งเป็นแชมป์คนที่ 4 ของรายการ HONDA-PTT LPGA Thailand 2010 และยังคงแชมป์ในรายการ ShopRite LPGA CLASSIC เป็นรายการที่ 4 ก้าวขึ้นเป็นมือหนึ่งของโลกเมื่อเดือน มิถุนายน 2553 ที่ผ่านมามีนักกอล์ฟชาย เช่น เรียว อิชิกาวะ นักกอล์ฟอาชีพอายุน้อยที่สามารถชนะในเจแปน ทัวร์ รายการ KSB CUP ตอนอายุ 15 ปี 8 เดือนและยังเป็นผู้เล่นอายุน้อยที่สุดที่เก็บเงินรางวัลใน เจแปน ทัวร์ เกิน 1 ล้านเหรียญสหรัฐหรือประมาณ 35 ล้านบาทภายในปีเดียวเมื่อปี 2008 และเป็นนักกอล์ฟมืออาชีพอายุน้อยที่สุดที่อยู่ใน 100 อันดับแรกของโลกเมื่อจบปี 2008 การแข่งขัน รอยัล โทรฟี่ ครั้งที่ 4 ในไทยเมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมา เรียว อิชิกาวะ สามารถเรียกแฟน ๆ ผู้ชมกอล์ฟชาวญี่ปุ่นเข้ามาชมหลายพันคน

จากความสำเร็จของนักกอล์ฟรุ่นใหม่ของญี่ปุ่นทำให้กระแสนิยมเล่นกอล์ฟและชมกีฬา กอล์ฟเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จากจำนวนการแข่งขันกอล์ฟในญี่ปุ่นจำนวน 37 รายการในปี 2009 มีผู้เข้าชมทั้งหมด 571,060 คน จำนวนเฉลี่ยของผู้เข้าชมในแต่ละรายการ คือ 15,434 คน ในจำนวน 37 รายการแข่งขัน มีถึง 4 รายการที่มีผู้ชมเกิน 20,000 คน (Shinobu Misato, 2009)

ในส่วนของประเทศไทย ปัจจุบันประเมินกันว่ามีสนามกอล์ฟอยู่ทั่วประเทศมากกว่า 200 แห่ง ในจำนวนนี้มีถึง 100 แห่งที่มีมาตรฐานสากลสามารถรองรับนักกอล์ฟจากทั่วโลกได้

การเกิดขึ้นของสนามกอล์ฟก่อให้เกิดอาชีพตามมานั้นก็คือ อาชีพผู้ถือธงไม้กอล์ฟ หรือที่นิยมเรียกกันว่า “แคดดี้” ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและเป็นบุคลากรสำคัญในสนามกอล์ฟ หนังสือพิมพ์นิวยอร์กไทม์ได้กล่าวถึงแคดดี้ไทยไว้ว่า แคดดี้สตรีชาวไทยมีความสามารถและเป็นประโยชน์ต่อนักกอล์ฟได้หลายประการ โดยเฉพาะนักกอล์ฟต่างชาติอาจจะได้รับการสอนภาษาไทยจากแคดดี้ไปด้วยในขณะที่เดินออกรอบ หรือถ้าแคดดี้มีความสามารถในการนวดก็จะให้บริการนวดแก่นักกอล์ฟที่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าได้ ซึ่งความสามารถนี้ถือเป็นเสน่ห์ที่สำคัญประการหนึ่งของแคดดี้ชาวไทย หัวใจสำคัญของการเป็นแคดดี้ในประเทศไทย คือการแสดงมารยาทที่ดีและสุภาพเรียบร้อยต่อลูกค้า โดยแคดดี้เหล่านี้จะคอยถือธงกอล์ฟให้ ส่วนใหญ่แล้วจะไม่สามารถให้คำแนะนำใดๆ ในการเล่นกอล์ฟได้ ยกเว้นแคดดี้บางคนที่มีประสบการณ์ก็อาจให้คำแนะนำได้บ้าง

จากแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาชาติ ปี 2553-2559 ของกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมทั้งสถานที่จัดการแข่งกีฬาระดับโลก อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก อีกทั้งบุคลากรที่อยู่ในฝ่ายต่างๆ ให้สามารถรองรับนักกีฬา เจ้าหน้าที่ประสานงาน และผู้ชมที่ตามมาดูการแข่งขันจากต่างประเทศ ความสำเร็จของการจัดแข่งขันกอล์ฟ HONDA-PTT LAGA Thailand 2010 ซึ่งจัดเป็นครั้งที่ 4 เป็นตัวอย่างหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) ที่สามารถเรียกผู้ชมกอล์ฟชาวญี่ปุ่นได้เป็นจำนวนมาก

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของบุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการต้อนรับ นักท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourists) โดยเฉพาะในกีฬากอล์ฟ แคดดี้จะเป็นผู้ที่ติดต่อกับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬา (ผู้เล่นและผู้ชมตามค่านิยมข้างล่าง) โดยตรง แคดดี้จึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญทั้งต่อผู้เล่นในแง่ในการให้คำแนะนำในการเล่นเมื่อถูกร้องขอ และในแง่การบริการหยิบอุปกรณ์ นอกจากนี้แคดดี้ยังสามารถให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสนาม กฎกติกาให้แก่ผู้ชมที่เข้าชมได้ ความสำคัญในการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศจึงมีความจำเป็นตามมา แคดดี้จึงเป็นบุคลากรแรกในกีฬากอล์ฟที่จะสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวเชิงกีฬา

การสร้างชุดการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาหรือแคดดี้ นี้ ยังเป็นการสร้างชุดการสอนตามแนวทางของภาษาญี่ปุ่นเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งประเด็นสำคัญของภาษาญี่ปุ่นเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะคือการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่ในงานนั้นๆ อยู่แล้ว ทำให้การเรียนรู้ภาษาทำได้เร็วและสามารถสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้มาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่ผู้เรียนมีประสบการณ์อยู่แล้ว อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาการเรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ลักษณะ

เด่นของชุดการสอนคือผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอีกทางหนึ่ง

คำสำคัญ (keywords) ของโครงการวิจัย

ชุดการสอน หมายถึง การนำสื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวโดยมีจุดประสงค์เพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดและความสนใจ หรือเพื่อเข้าร่วมแข่งขัน หรือเพื่อเข้าชมกีฬาหรืองานอีเวนท์กีฬา

แคดดี้ หมายถึง คนที่คอยแบกกระเป๋าอุปกรณ์ของผู้เล่นกีฬากอล์ฟ คอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเล่น สภาพสนามที่เล่น รวมถึงระยะของหลุม การปักพิน การเลือกใช้ไม้กอล์ฟ และให้ข้อมูลต่างๆ แก่ผู้ชม

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อสร้างและศึกษาหาประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาญี่ปุ่นสำหรับบุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (แคดดี้) ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้ถือใบอนุญาตกอล์ฟก่อนและหลังใช้ชุดการสอน

สมมุติฐานการวิจัย

ชุดการสอนภาษาญี่ปุ่นภาษาญี่ปุ่นสำหรับบุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (แคดดี้) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา

ภาษาญี่ปุ่นในชุดการสอนเป็นภาษาญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในอาชีพแคดดี้

ขอบเขตด้านพื้นที่ในการจัดอบรม

สนามกอล์ฟดงภูเกิด จังหวัดพิษณุโลก

ขอบเขตด้านพื้นที่ในการจัดส่งชุดการสอน

สนามกอล์ฟในจังหวัดเชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต กรุงเทพฯ

ขอบเขตด้านประชากร

แคดดี้ที่ทำงานในสนามกอล์ฟผดงภูเก็ต จังหวัดพิษณุโลก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (แคดดี้)
2. เผยแพร่ชุดการสอนไปยังสนามกอล์ฟในจังหวัดและเมืองต่างๆ เช่น เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต กรุงเทพฯ ซึ่งสามารถนำชุดการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้ดูแลไม้กอล์ฟนี้ไปเป็นเครื่องมือในการอบรมและให้แคดดี้เรียนรู้ด้วยตนเองได้ นอกจากนี้ยังเป็นคู่มือภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในสนามกอล์ฟได้ เป็นการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (แคดดี้) ได้ในวงกว้าง
3. เผยแพร่งานวิจัยในวารสาร Sekai no Nihongo Kyouiku (วารสารการสอนภาษาญี่ปุ่นทั่วโลก) และวารสารทางการศึกษาและภาษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยภาษาญี่ปุ่นเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะและเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬากอล์ฟศึกษาและนำไปฝึกอบรมได้
4. ได้บุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีความพร้อมเพื่อตอบสนองแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาแห่งชาติปี 2553-2559
5. ได้สนองตอบนโยบายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาชาติ ปี 2553-2559
6. ได้บุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาหรือแคดดี้ในเขตจังหวัดพิษณุโลกที่สามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นได้
7. เป็นการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อีกทางหนึ่ง เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการท่องเที่ยวได้

แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

นำชุดการสอนที่ได้ไปเป็นเครื่องมือจัดอบรมให้แก่บุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (แคดดี้) ในสนามกอล์ฟผดงภูเก็ต จังหวัดพิษณุโลก และจัดส่งชุดการสอนให้แก่สนามกอล์ฟใน เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต กรุงเทพฯ